

VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie 1
18 mei 2022

Index verslag vergadering raadscommissie 1 woensdag 18 mei 2022

Algemeen

1.	Opening en vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen van de voorzitter	3
3.	Mededelingen en toezeggingen van wethouders Heller, Wolthers en Walters (inclusief de mededelingen inzake regionale aangelegenheden)	3

Agendapunten wethouder Heller

4.	Beeldvorming GNR Jaarstukken 2021	3
5.	Oordeelsvorming GNR Jaarstukken 2021	5
6.	Beeldvorming initiatiefvoorstel GroenLinks 'Groen verdient de ruimte'	7
7.	Oordeelsvorming initiatiefvoorstel GroenLinks 'Groen verdient de ruimte'	8

Agendapunten wethouder Wolthers

8.	Beeldvorming zienswijze op conceptbegroting 2023 en Jaarrekening 2021 Werkvoorzieningsschap Tomingroep	10
9.	Oordeelsvorming zienswijze op conceptbegroting 2023 en Jaarrekening 2021 Werkvoorzieningsschap Tomingroep	12

Locatie: Raadzaal raadhuis

Voorzitter: mw. F.F. van Drooge

Griffier: mw. W.G.J. Drenth

Aanwezigen bij aanvang:

fracties: Hart voor Hilversum: mw. C. Jansson; D66: mw. B. van Hattum; VVD: H.H. Fennema; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: mw. J.F. van Exel-van Dijk; Democraten Hilversum: mw. S.F.T. Barnstijn; PvdA: A.F. Lawerman; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: G.J. Plaggenmarsch; BVNL: mw. F. Durlacher.

College: B. Heller en mw. A.J. Wolthers, wethouders.

1. Vaststellen agenda (0.0)

De **voorzitter** opent de vergadering en heet iedereen welkom.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen van de voorzitter (0.0)

Er zijn geen mededelingen.

3. Mededelingen en toezeggingen wethouders Heller, Wolthers en Walters (inclusief de mededelingen inzake regionale aangelegenheden (0.4))

4. Beeldvorming GNR Jaarstukken 2021 (0.10)

Woordvoerders:

Hart voor Hilversum: mw. C. Jansson; D66: mw. B. van Hattum; VVD: H.H. Fennema; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: mw. J.F. van Exel-van Dijk; Democraten Hilversum: mw. S.F.T. Barnstijn; PvdA: A.F. Lawerman; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: G.J. Plaggenmarsch; BVNL: mw. F. Durlacher.

College: B. Heller, wethouders.

De voorzitter:

- deelt mee dat de gemeenteraad jaarlijks de mogelijkheid heeft een zienswijze op te stellen over de jaarstukken en begroting van het GNR, welke concept-zienswijze nu voorligt.

Democraten Hilversum:

- denkt dat de wens van participanten om de komende jaren met terughoudendheid te budgetteren tot tekorten in de komende jaren zou kunnen leiden; het GNR zou dit risico op korte termijn kunnen dragen en zij vraagt of dat op de lange termijn ook zo is; wethouder **Heller** antwoordt dat het voorstel is om er dit jaar zodanig mee om te gaan; voor de komende jaren zijn GNR-bestuur en het college van mening dat er wel een klein extra risico is, maar dat wel is te overzien en aanvaardbaar is.

De VVD:

- vraagt of de over 15 tot 17 jaar opgesoupeerde afkoopsommen van uittreedende participanten dan per definitie leiden tot hogere contributiebijdragen van de hogere deelnemers; wethouder **Heller** onderzoekt momenteel het beheer van en de omgang met deze afkoopsommen; het is zeer de vraag of het lukt of een dermate rendement te boeken is dat die afkoopsommen te compenseren zijn; als dat niet lukt leidt dat tot hogere bijdragen van de overige participanten;
- informeert of het de bedoeling van de wethouder is om met de tekst daarover uit te sluiten dat naar andere financieringsvormen moet worden gezocht; wethouder **Heller** wil die andere

financieringsvormen absoluut niet uitsluiten en wil ook de hele governance van het GNR in ogenschouw nemen.

De ChristenUnie:

- is benieuwd of de nieuwe gemeenteraad ook vindt dat het GNR financieel terughoudend moet zijn en of dat leidt tot het niet uitvoeren van wel gewenste activiteiten; wethouder **Heller** heeft het verzoek van het betrachteren van financiële terughoudendheid aan alle gemeenschappelijke regelingen gedaan; het GNR indexeert wel salarissen, maar geen materialen; dat brengt een klein, maar aanvaardbaar risico met zich mee.

De PvdA:

- wil weten of de balans tussen recreatie en natuur nog aan de raad wordt voorgelegd; wethouder **Heller** antwoordt dat die balans in de dubbele doelstelling van het GNR zit; meer recreatiebezoekers vanwege corona is waarschijnlijk het nieuwe normaal; de raad heeft op die balans vanwege begrotings- en beleidsstukken wel grip.

GroenLinks:

- vraagt of anders dan via het GNR-jaarverslag gegevens over monitoring van flora en fauna met de gemeenten worden gedeeld; wethouder **Heller** weet dat ongelooflijk veel data beschikbaar zijn, ook vanwege de verplichtingen vanuit natuurgelden en komt op deze vraag via de griffie nog terug.

Democraten Hilversum:

- is benieuwd of de raad ook de wijziging in de statuten te zien krijgt; wethouder **Heller** stelt dat dat ongetwijfeld gebeurt; statutenwijziging is een bevoegdheid van het bestuur; de wijziging betreft het terugtreden van de voormalige participanten, de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland; als de commissie die wijziging niet heeft ontvangen zal hij daarvoor alsnog zorgen;
- heeft de GNR-statuten op internet opgezocht en kon de wijziging niet vinden, zodat zij die verandering alsnog wil zien; wethouder **Heller** zegt dat toe, maar stelt de fractie gerust dat het een beleidsarme wijziging betreft.

De PvdA:

- vraagt of bij educatie aan jongeren tussen 4 en 18 jaar alle jongeren worden meegenomen of alleen jongeren die normaal niet met de natuur in aanraking komen; wethouder **Heller** verduidelijkt dat wordt gedifferentieerd in subdoelgroepen en activiteiten, waaraan een programma ten grondslag ligt; de educatievisie kan met de raad worden gedeeld;
- vraagt of er bij educatie en communicatie ook aandacht is voor de komst van de wolf; wethouder **Heller** neemt die suggestie mee naar het bestuur.

Democraten Hilversum:

- wijst op het risico dat door het uittreden van de gemeente Amsterdam minder bezoekers naar het GNR komen, met een risico op verloop van het ledenbestand; wethouder **Heller** biedt de uittrekkers als alternatief een Gooise Natuuragenda ten behoeve van de bestuurlijke betrokkenheid; individuele bezoekers zullen zich bij bezoek aan de natuur niet laten leiden door de bestuurlijke betrokkenheid van hun gemeente.

De ChristenUnie:

- is benieuwd welke natuurinhoudelijke projecten zijn doorgeschoven, waarom dat is gebeurd en wat daarvan de consequentie is; wethouder **Heller** licht toe dat het doorschuiven te maken heeft met de lockdowns en uitval van mensen, evenals niet goed te doorlopen inspraakprocessen; dit leidt niet tot onoverkomelijke problemen en er is vertrouwen dat deze achterstand wordt ingelopen.

5. Oordeelsvorming GNR Jaarstukken 2021 (0.18)

Woordvoerders:

Hart voor Hilversum: mw. C. Jansson; D66: mw. B. van Hattum; VVD: H.H. Fennema; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: mw. J.F. van Exel-van Dijk; Democraten Hilversum: mw. S.F.T. Barnstijn; PvdA: A.F. Lawerman; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: G.J. Plaggenmarsch; BVNL: mw. F. Durlacher.

College: B. Heller, wethouder.

De VVD:

- wil kennis nemen van de GNR-jaarstukken en is ook happy met de zienswijze, waarin de balans tussen recreatie en natuur goed is benoemd;
- sluit andere financieringsvormen als gevolg van het opgaan van de afkoopsom van uittrekders niet uit en wil de passage hierover anders verwoord hebben, zodat er ook een andere mogelijkheid is dan het verhogen van de contributie.

De ChristenUnie:

- gaat het GNR als onderwerp het meest aan het hart;
- denkt dat het wegvallen van twee belangrijke financiers een groot risico met zich meebrengt en vindt de 15 tot 17 jaar voor het kunnen interen op de afkoopsommen die in verband daarmee zijn genoemd optimistisch, gelet op de huidige inflatiecijfers;
- roept het college op om in het derde kwartaal van 2022 een goed plan te maken om vervanging voor deze financiering te zoeken;
- constateert dat op zoek wordt gegaan naar ook andere financieringsbronnen vanuit provincie en gemeenten, waarop zij wil blijven inzetten.

Hart voor Hilversum:

- vindt een balans tussen recreatie en goede zorg voor de natuur een belangrijk onderwerp, waarvan een voorbeeld is de aankoop van de schaapskooi op de weg naar Laren; veel op de hei wandelende Hilversummers aldaar waarderen de aanwezigheid van een schaapskudde;
- hoopt dat bij de schaapskooi in de toekomst educatieve activiteiten zullen plaatsvinden;
- spreekt de inzet van het GNR op het verbeteren van de kwaliteit van de recreatie aan;
- blijft nauwlettend volgen of de geboden ruimte voor mensen daardoor niet te zeer in het geding komt; de balans tussen recreatie en natuur moet blijven bestaan;
- doet het goed dat het GNR via verschillende communicatiekanalen voorbij komt, wat voor binding met inwoners zorgt en wellicht meer contributiebetalende leden;
- vindt de inzet op het zoeken naar andere financieringsvormen en fondsenwerving ontzettend belangrijk en zal die ontwikkeling nauwlettend blijven volgen.

Het CDA:

- draagt het GNR een warm hart toe, is daarover positief, sluit zich aan bij de zienswijze en deelt de door de VVD geuite zorg.

De SP:

- noemt het stijgende ledental van de GNR positief, maar maakt zich wel zorgen over de financiële positie op de lange termijn;
- is niet tegen fondsenwerving, maar is tegen het veel commerciëler moeten denken en rondkomen door het GNR;
- vindt het vooral belangrijk dat het GNR de natuur beheert en mensen daarin rondleidt;
- suggereert dat het Rijk geld geeft aan het GNR, omdat het GNR een bijdrage levert aan het oplossen van het stikstofprobleem;
- kan zich vinden in de zienswijze en de stukken.

De PvdA:

- is blij met de nadere focus op educatie bij het GNR, maar deelt de zorgen van de VVD;

- is verder positief.

GroenLinks:

- complimenteert het GNR met wat het doet voor bewoners en wat het daarvoor betekent;
- wil meer monitoring en sturing op duurzame ontwikkeldoelen;
- roept op om tijdig te anticiperen op het opraken van de afkoopsom van de twee uittreders;
- gaat het GNR aan het hart, wil dat blijven koesteren en laten voortbestaan.

BVNL:

- is liefhebber van de natuur;
- wil zorgvuldig omgaan met de natuur en sluit zich verder aan bij de VVD.

Democraten Hilversum:

- draagt het GNR eveneens een warm hart toe en wil dat laten behouden;
- constateert dat het GNR zeven jaar de tijd heeft om financiën goed op de rit te krijgen na het uittreden van de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland;
- wenst de raad te laten kennen en te laten meenemen in de wijze van samenwerking binnen het GNR.

D66:

- deelt grotendeels hetgeen al is gezegd: behoud van de balans tussen recreatie en natuur;
- wil de financiële koek door andere inkomstenbronnen vergroten, zodat het GNR meer kan betekenen voor mensen en dieren;
- suggereert eens te kijken naar het merk 'Het Gooi' en creatief te zijn met fondsenwerving;
- constateert dat fietsen kunnen botsen met wandelaars en oppert de gedachte aparte paden voor mountainbikers aan te leggen.

Debat

De VVD:

- vraagt welke suggesties de woordvoerende fracties willen inbrengen in de zienswijze;
Democraten Hilversum wil het woord 'uitsluitend' niet uit de bijsluiter 'concept-bestuurlijke regelingen/statuten' schrappen; wethouder **Heller** wijst erop dat het een reeds genomen bestuursbesluit betreft en licht toe dat op 16 december de concept-bestuurlijke regelingen GNR zijn voorgelegd; uiteindelijk zijn die vastgesteld en is het besluit door het bestuur al genomen; hij neemt separaat contact met Democraten Hilversum op om de achtergrond van het specifieke punt uit te leggen, als die fractie daarop prijs stelt;
- stelt dat het GNR al wordt aangemoedigd om geld te verdienen met sponsoring en vriendenbijdragen, maar wil daarvan geen commercieel feest maken; de **SP** proeft dat de VVD gemeentelijke bijdragen wil verhogen als het niet lukt andere fondsen te werven en is bang dat de energie van het GNR meer gaat zitten in gelden verwerven dan natuur behouden en beheren; de **VVD** stelt de **SP** gerust en meent dat gemeenten ervoor moeten zorgen dat het GNR kan doen wat het is opgedragen; de participantenbijdrage verhogen moet echter niet de enige optie zijn, omdat er ook andere mogelijkheden zijn; verder is de VVD het eens met de **SP**.

Advisering aan de raad

De **VVD** overweegt een amendement, maar dat kan zonder debat. De fractie maakt nog een voorbehoud.

De overige fracties adviseren het voorstel rijp voor de raad zonder debat.

6. Beeldvorming initiatiefvoorstel van GroenLinks ‘Groen verdient de ruimte’

Woordvoerders:

Hart voor Hilversum: mw. C. Jansson; D66: mw. B. van Hattum; VVD: H.H. Fennema; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: mw. J.F. van Exel-van Dijk; Democraten Hilversum: mw. S.F.T. Barnstijn; PvdA: A.F. Lawerman; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: G.J. Plaggenmarsch; BVNL: mw. F. Durlacher.

College: B. Heller, wethouder.

Ambtelijke ondersteuning: J. Volkers.

De voorzitter:

- memoreert dat het initiatiefvoorstel al eerder op 19 januari 2022 door de commissie is behandeld, toen al beeldvormende vragen konden worden gesteld;
- wijst erop dat het college nu ook per brief heeft gereageerd op het initiatiefvoorstel.

Democraten Hilversum:

- vraagt of de benodigde 0,6 fte voor een ecooloog of een andere functie is bedoeld; wethouder **Heller** gaat het om meerdere functies; de heer **Volkers** verduidelijkt dat de fte is opgebouwd uit capaciteit van verschillende teams, van Publiekszaken tot Beheer en Onderhoud, van de boomtaxateur tot vergunningverlening.

De ChristenUnie:

- informeert naar de status van de nu lopende pilot, de bevindingen daarvan en de plannen voor de korte en middellange termijn; wethouder **Heller** antwoordt dat de pilot in Noord al iets langer loopt en sinds kort in het Centrum; de bomenlijsten in het centrum zijn een paar jaar geleden op basis van deskundigen en de input van bewoners vastgesteld; het criterium voor het nodig zijn van een kapvergunning is in de pilotgebieden de vermelding van een boom op de bomenlijst; op de eindevaluatie komt het college terug in programma Groen, dat in het derde kwartaal op de planning staat.

GroenLinks:

- vraagt om uitleg waarom regimes niet te combineren zijn; volgens wethouder **Heller** heeft dat te maken met twee verschillende modellen; het criterium op grond waarvan een kapvergunning nodig is, is principieel verschillend; in het ene geval de stamdiameter en in het andere geval het voorkomen op een bomenlijst; combinatie leidt tot een onduidelijke situatie;
- vraagt of een extra criterium voor opname op de bomenlijst kan worden opgenomen: de diameter van de boom; wethouder **Heller** hanteert geen minimumdiameter voor opname op de bomenlijst; er is ook geen minimum diameter waarmee de boom automatisch op de bomenlijst komt.

De PvdA:

- wil weten of bomen ook gekapt kunnen worden vanwege extra benodigde ruimte voor zonnepanelen of als dat mooier is in de tuin; wethouder **Heller** gaat het veelal om bomen die te groot zijn geworden voor een tuin en daardoor voor hinder en overlast zorgen of bouwplannen; daardoor wordt een aanvraag kapvergunning gehonoreerd.

BVNL:

- vraagt wat het college in de collegebrief bedoelt met investeren in draagvlak voor groen; wethouder **Heller** bedoelt in dit geval niet investeren in materiële zin, maar moeite en effort doen om tot een lijst te komen; het gaat om een gedragen beeld over te bewaren bomen.

Het CDA:

- is benieuwd hoe zij het kapvergunningvrije gebied in de pilotgebieden moet voorstellen en of daar meer gekapt wordt; wethouder **Heller** legt uit dat op basis van deskundigen en de input van inwoners tot een lijst wordt gekomen, waarvan wordt gedacht dat het waardevol is om de

bomen daarop die te behouden; in Noord leidde dat niet tot meer kap van bomen en daarom is het gebied uitgebreid naar het Centrum.

D66:

- vernam dat droogte en een lagere grondwaterstand met name beukenbomen aantasten en informeert hoe daarmee wordt omgegaan, zodat ze kunnen worden behouden; wethouder **Heller** speelt niet actief met grondwaterstanden, maar de gemeente besproeit wel extra vanwege de droogte; mocht het anders zijn, dan komt hij daarop nog terug.

GroenLinks:

- vraagt om uitleg over het hiaat in het Noordwestelijk villagegebied tussen het bestemmingsplan en de APV; wethouder **Heller** legt uit dat in dat gebied een aanlegvergunning op grond van het bestemmingsplan nodig is; dat sloot tot enkele jaren geleden aan op de APV, in die zin dat er vanaf een stamdiameter vanaf 20 centimeter een kapvergunning nodig was; toen die diameter werd verhoogd tot 30 centimeter is een lacune in het Noordwestelijk villagegebied over het hoofd gezien voor de bomen met een stamdiameter tussen 20 en 30 centimeter; het college is voornemens om de raad voor te stellen in de APV de stamdiameter voor dat gebied te brengen van 30 naar 20 centimeter.

De ChristenUnie:

- vraagt of het college ook merkt dat bomen op de bomenlijst ook beter beschermd zijn; wethouder **Heller** is pas met de pilot in het centrum begonnen, zodat er daar nog geen ervaringen zijn; de heer **Volkers** vult aan dat in Noord veel minder vergunningen zijn aangevraagd; die vergunningaanvragen betreffen zieke bomen die om die reden gekapt moeten worden.

Democraten Hilversum:

- constateert dat door de jaren heen meer bomen worden gekapt en vraagt welk aantal bomen met een stamdiameter van meer dan 30 centimeter er in Hilversum nog resteert; wethouder **Heller** weet dat de gemeente al 30.000 bomen telt.

BVNL:

- informeert of bij gekapte bomen ook een herplantplicht geldt en binnen welke termijn dat moet gebeuren; wethouder **Heller** bevestigt dat een herplantplicht geldt na kappen van een boom; afhankelijk van de situatie is dat daadwerkelijk herplanten of een donatie doen in het herplantfonds; de gemeente plant vanuit dat fonds dan een nieuwe boom op het moment dat dat uitkomt.

GroenLinks:

- is benieuwd of vanwege de toename van het diametercriterium van 20 naar 30 centimeter in de APV minder vergunningen worden aangevraagd en er daardoor minder herplantingsverplichtingen en minder stortingen in het herplantfonds zijn; wethouder **Heller** antwoordt dat het aantal herplantingen en stortingen daardoor ongeveer een derde minder is, ongeveer € 25.000,-, maar zegt een nauwkeuriger berekening toe.

7. Oordeelsvorming initiatiefvoorstel van GroenLinks 'Groen verdient de ruimte' (1.07)

Woordvoerders:

Hart voor Hilversum: mw. C. Jansson; D66: mw. B. van Hattum; VVD: H.H. Fennema; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: mw. J.F. van Exel-van Dijk; Democraten Hilversum: mw. S.F.T. Barnstijn; PvdA: A.F. Lawerman; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: G.J. Plaggenmarsch; BVNL: mw. F. Durlacher.

College: B. Heller, wethouder.

Ambtelijke ondersteuning: J. Volkers.

De SP:

- gaat met het voorstel akkoord;
- bevreemdt het wel dat een voorstel van GroenLinks het enkele jaren geleden ingevoerde beleid van een GroenLinks-wethouder weer terugdraait.

De VVD:

- herinnert aan de overweging om met de pilot te starten, omdat voorheen alle kapvergunningaanvragen werden gehonoreerd en dus werkverschaffing waren;
- ziet dat de pilot tot nu toe succesvol is en daarom dus niet gestopt hoeft te worden;
- steunt de collegebrief en gaat mee in het voorstel.

Hart voor Hilversum:

- sluit zich aan bij de VVD en vindt bomen beeldbepalend voor straten en buurten, die het woongenot vergroten en een grote rol hebben in het kader van klimaatverandering;
- wil niet uitgaan van strengere regels, maar van bewustwording en actieve betrokkenheid;
- lijkt het in stand houden van bomen met behulp van een door inwoners opgestelde bomenlijst de juiste route.

De ChristenUnie:

- ondersteunt de visie van GroenLinks dat groen de ruimte verdient;
- is ook van mening dat de pilot nog steeds de ruimte verdient;
- is het met het college eens dat met dit voorstel een situatie ontstaat van regimes die elkaar uitsluiten;
- wil een evaluatie van de pilot in het derde kwartaal;
- onderschrijft de zienswijze van het college.

De PvdA:

- is het eens met de SP dat de pilot een middel is om de biodiversiteit te behouden en te vergroten.

D66:

- wil overbodige bureaucratie schrappen en vindt het voorstel niets toevoegen, zodat zij dat niet steunt;
- wil particuliere ruimten groener later worden;
- stelt vast dat Hilversum al een groene gemeente is en dat de meeste burenruzies komen door een in de weg staande boom; daarom stelt zij voor groen in de publieke ruimte beter te laten worden; **GroenLinks** gaat het voorstel over de particuliere ruimte, omdat er al heel veel initiatieven zijn voor de publieke ruimte.

GroenLinks:

- wijst erop dat groen in de participatieronde van de omgevingsvisie op nummer 1 staat;
- gaat het er ook om dat er meer groen in particuliere tuinen komt;
- constateert dat pilot en verhogen van de stamdiameter zorgen voor minder kapvergunningen en minder storting in het herplantfonds; in vijf jaar worden dan duizend bomen minder teruggeplant, wat 24.000 kg CO₂-reductie per jaar scheelt;
- vindt de bomenlijst nog niet helemaal compleet;
- wil het aantal bomen op peil laten houden en daarom graag de APV laten wijzigen om te werken aan een groen en klimaatbestendig Hilversum.

Democraten Hilversum:

- is voor het behoud en uitbreiding van het groenbestand in Hilversum, wat ook blijkt uit de participatie van de omgevingsvisie;
- stelt dat er de afgelopen jaren op diverse plekken in Hilversum te veel bomenkap heeft plaatsgevonden, terwijl bomen een belangrijk kapitaal en maatschappelijk rendement vormen;
- vindt het beleid op het behoud van de bomen en het groenbestand zeer urgent in verband met opwarming en klimaatafspraken en denkt graag mee;

- suggereert als doel te kunnen stellen het komen van 800 verschillende bomen tot 1.000 verschillende bomen; het voorliggende initiatief gaat dus niet ver genoeg; de plek van de bomenkwekerij kan als leerbedrijf fungeren; integratie en bevordering van de groene infrastructuur in de stad zou voor alle lagen van het onderwijs en inwoners kunnen gelden; kennis en waardering voor groen wordt dan in alle aspecten bevorderd;
- wil meer toewerken naar een bewuste Hilversummer, die de waarde van de bomen, het groen en de waarde die ermee wordt gediend inziet;
- vindt het initiatiefvoorstel een goede aanleiding om meer beleid te maken door middel van een groene structuurvisie voor heel Hilversum in het kader van de omgevingsvisie; dat initiatief zal de fractie met de initiatiefnemers overleggen.

BVNL:

- is ook voor behoud van groen, maar is tegen heel veel regels; als iets al werkt hoeft het niet te veranderen;
- leest nergens dat er gigantisch gekapt wordt en er een kaalslag is, zodat het te vroeg is om het initiatiefvoorstel te steunen.

Het CDA:

- was vier jaar terug fel tegen de pilot, maar is nog in verwarring; alles dat zij van nu af aan zegt is daarom onder voorbehoud;

Debat

De SP:

- schrikt ervan dat D66 betoogt dat bomen gekapt moeten kunnen worden om burenruzies te voorkomen; **D66** deelt mee dat zij nog met fracties in discussie gaat over het kader; **GroenLinks** gaat het erom genoeg bomen te herplanten als er bomen weggaan, wat de norm zou moeten zijn; GroenLinks vraagt niet meer, maar om behoud van het groen.

De VVD:

- is het eens met het belang van de bomen voor het klimaat, en ook de inwoners zijn het ermee eens dat Hilversum een groene tuinstad moet blijven; het uitgangspunt van de pilot was echter het verkleinen van de bureaucratie; dat GroenLinks het nu zo groot maakt doet volgens de fractie geen recht aan wat voorligt; wellicht kan GroenLinks het geduld opbrengen om de pilot af te wachten; **GroenLinks** wil burgers ondersteunen en duidelijkheid geven; de beleidsregel is dan een middel om groen en bomen te beschermen; het gaat ook om de groene tuinstad en de longen van Hilversum; zij kan zich erin vinden om het initiatiefvoorstel pas in het derde kwartaal van 2022 te behandelen als de pilot is afgerond; de **VVD** staat dan naast GroenLinks als het voorstel zou leiden tot minder bomen in Hilversum; de **SP** vraagt wat de VVD onder 'minder bomen' verstaat; de **VVD** is de pilot aangegaan met de aanname dat die niet zou leiden tot meer bomenkap dan voorheen; als dat wel het geval is, is de pilot mislukt; wethouder **Heller** kondigt dan aan dat het college met het voorstel zal komen om de pilot te beëindigen.

De ChristenUnie:

- vraagt waarom GroenLinks geen mooie bomen in tuinen aanmeldt via de app en de bomenlijst, waarmee ze beschermd zijn; **GroenLinks** vraagt zich af of fracties of inwoners dat moeten doen; wethouder **Heller** voegt toe dat bewoners bomen kunnen aanmelden voor de bomenlijst;
- vraagt of er ook een andere manier is om herplant te laten plaatsvinden, los van de pilot; wethouder **Heller** stelt voor in het programma Groen, dat in het derde kwartaal 2022 wordt besproken, expliciet op de pilots in te gaan en specifiek op het aspect van de missende inkomsten in het herplantfonds.

D66:

- vraagt of GroenLinks wil wachten op de uitslag van de pilot; **GroenLinks** verklaart zich daartoe bereid; ook vraagt zij of in de andere wijken het criterium de stamdiameter van 30 naar 20 centimeter toe kan, zodat daarmee meer bomen kunnen worden geplant.

Hart voor Hilversum:

- wil weten of GroenLinks het initiatiefvoorstel tot het derde kwartaal 2022 wil aanhouden; de **VVD** stelt voor het initiatiefvoorstel aan te houden totdat de resultaten van de pilot bekend zijn; **GroenLinks** doet het voorstel van orde om het initiatiefvoorstel aan te houden tot het derde kwartaal van 2022.

Aldus wordt besloten.

8. Beeldvorming zienswijze op conceptbegroting 2023 en Jaarrekening 2021 Werkvoorzieningsschap Tomingroep (1.47)

Woordvoerders: Hart voor Hilversum: C. M. Groeneveld; D66: mw. V. Wesselink; VVD: mw. E. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: mw. J.F. van Exel-van Dijk; Democraten Hilversum: Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: A.F. Lawerman; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: mw. G.H.W. Potters-Blijdorp; BVNL: mw. F. Durlacher; College: mw. A.J. Wolthers, wethouder.

De voorzitter:

- deelt mee dat de Tomingroep jaarlijks een conceptbegroting aan alle deelnemende gemeenten stuurt, waarop de gemeenteraden dan hun zienswijze kunnen geven.

De VVD:

- is geïnteresseerd in de ontwikkelingen bij de Tomingroep en informeert naar de transitie van de Tomingroep naar werkleerbedrijf of leerwerkbedrijf; wethouder **Wolthers** antwoordt dat de Tomingroep per 1 januari is begonnen met de andere manier van werken en daarmee in samenspraak met de ondernemingsraad heel hard bezig is; er wordt heel hard gewerkt om de transitie vorm te geven, waartoe sessies worden georganiseerd; hoe het gaat horen gemeenten in het najaar.

Hart voor Hilversum:

- ziet het aantal WSW-plekken afnemen en informeert naar de verhouding tussen deze plekken en nieuwere werkplekken en of die verhouding ten nadele is van de sociale plekken; wethouder **Wolthers** stelt dat het sociale karakter blijft bestaan; de WSW is in 2015 opgehouden, waardoor er andere doelgroepen zouden kunnen instromen; het oogmerk van de Tomingroep is echter sociale werkplekken faciliteren en nu ook de begeleiding naar werk en leren om beter met werk om te gaan;
- gaat het om de uitstroom naar een andere werkgever buiten de Tomingroep; haar zorg is dat mensen die bij de Tomingroep moeten blijven omdat ze niet kunnen uitstromen en minder plaats krijgen; wethouder **Wolthers** vindt dat een onterechte zorg, omdat de Tomingroep ook staat voor mensen die juist niet kunnen doorstromen naar de reguliere arbeidsmarkt; die plekken blijven ook.

D66:

- wil weten of er effecten van de coronacrisis zijn op mensen die bij de Tomingroep werken; wethouder **Wolthers** antwoordt dat mensen zijn ziek geworden en opdrachten ook op een andere manier vorm hebben gekregen of uitvielen.

De ChristenUnie:

- vraagt of de zorg over financiering is weggenomen en of werkgevers te overtuigen zijn om iemand van de Tomingroep in dienst te nemen; wethouder **Wolthers** maakt zich ook zorgen om de financiering via het Rijk en gemeenten; het bedrag vanuit het Rijk is substantieel verminderd en de bedrijfsvoering moet daarmee echter wel rond gekregen worden; elke keer

wordt een bedrag uit het eigen vermogen gehaald om tekorten te dekken; het leerwerkbedrijf moet goed gaan draaien zodat een uitname uit het eigen vermogen niet meer nodig is; het werkgeversservicepunt vervult ook een rol; zij is bezig om arbeidsmarktinstrumenten zo dicht mogelijk op elkaar te laten aansluiten.

De SP:

- wil over de evaluatie van de transitie voor de begrotingsbehandeling beschikken, zodat er beter zicht is op hoe de transitie verloopt; wethouder **Wolthers** gaat dat niet lukken en dat gebeurt na twee jaar, omdat de transitie heel groot is; wel houdt de gemeente via het algemeen en dagelijks bestuur zeer nauw de vinger aan de pols.

BVNL:

- vraagt of de terugloop van het aantal WSW'ers al in de stukken is meegenomen; wethouder **Wolthers** licht toe dat de instroom van WSW'ers in 2015 is opgehouden; daarmee krijgt de Tomingroep op een andere manier financiering, zoals via de Wajong en de Participatiewet.

De VVD:

- informeert naar een rol voor de Tomingroep voor een uitstroom vanuit de Wajong; wethouder **Wolthers** ziet die rol zeer zeker;
- vraagt of die rol al wordt opgepakt; wethouder **Wolthers** beantwoordt die vraag bevestigend.

De ChristenUnie:

- wil weten welke doelgroepen de Tomingroep nog meer bedient; wethouder **Wolthers** antwoordt dat het groepen zijn met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, met de bedoeling dat ze uitstromen naar werk.

**9. Oordeelsvorming zienswijze op conceptbegroting 2023 en Jaarrekening 2021
Werkvoorzieningsschap Tomingroep (2.00)**

Woordvoerders: Hart voor Hilversum: C.M. Groeneveld; D66: mw. V. Wesselink; VVD: mw. E. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: mw. J. van Exel-van Dijk; Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: F. Lawerman; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: mw. G.H.W. Potters-Blijdorp; BVNL: mw. F. Durlacher; College: mw. A.J. Wolthers, wethouder.

De ChristenUnie:

- hoopt dat in de ketensamenwerking via de Tomingroep geen zwakste schakel bevat en dat de werkgeversdienstverlening voldoende aanwezig is om voor alle werknemers een veilige plek te bieden;
- vraagt zich af of er genoeg leidinggevers zijn om alle verschillende doelgroepen bij te staan en of er iemand is die dat coördineert;
- stelt vast dat werkgevers nog niet financieel worden verleid om groepen aan te nemen, waaraan extra begeleiding gegeven moet worden; zij is benieuwd hoe de Tomingroep dit samen met de gemeenten gaat oplossen;
- heeft voorlopig vertrouwen in de enthousiaste plannen van de Tomingroep.

De VVD:

- ziet dat de voorliggende begroting alleen de inzet van de SW-medewerkers en de huur van de panden betreft;
- constateert dat de Tomingroep zich ontwikkelt naar een werkleerbedrijf; een leerwerkbedrijf zou meer op zijn plaats zijn, namelijk mensen met een beperking gaan leren om te werken; de nuance zou eigenlijk moeten liggen bij een leerwerkbedrijf;
- vindt het superbelangrijk dat niemand in de samenleving aan de kant staat; werkt biedt structuur en zingeving en geeft mensen de mogelijkheid om zich te ontwikkelen;

- vindt de zienswijze redelijk summier en beveelt aan om die aandachtspunten mee te geven, die heeft ook hinder ondervonden van de coronacrisis en zal ook zeker last hebben van de oorlog in Oekraïne;
- wijst erop dat goed functioneren van het werkbedrijf de tekorten van het schap compenseert.

D66:

- is een groot voorstander van organisaties als de Tomingroep, die mensen begeleidt met een afstand tot de arbeidsmarkt; dat vergroot de kansengelijkheid in de regio
- vindt de transformatie naar leerwerkbedrijf heel positief en hoopt dat daarvan veel gebruik gemaakt gaat worden door mensen die daarbij baat hebben;
- blijft graag op de hoogte van alle vorderingen van de transformatie en ziet de evaluatie in het najaar graag tegemoet;
- complimenteert de Tomingroep met de gepleegde inzet;
- sluit zich aan bij het vertrouwen in de toekomst, vermeld in de zienswijze;
- geeft complimenten voor alle mensen betrokken bij het proces;
- kan zich verder prima vinden in de zienswijze.

Hart voor Hilversum:

- ziet vooruitgang en minder tekorten voor de toekomst, ondanks het negatieve resultaat;
- vindt het een gunstige vooruitgang dat de transitie wordt gemaakt van werkbedrijf naar werkleerbedrijf;
- ziet het afbouwen van ongunstige contracten en bedrijfsactiviteiten die niet genoeg renderen als een positieve ontwikkeling;
- vindt het belangrijk dat de Tomingroep blijft voor doelgroepen die hulp nodig hebben om arbeid te verrichten;
- is van mening dat de financiële gezondheid belangrijk is; de solvabiliteitsratio gaat gestaag omhoog en de fractie hoopt dat die versneld naar 25% kan gaan, ten behoeve van een betere bedrijfsvoering.

De SP:

- vindt niet alles in geld uit te drukken, zoals meedoen in de maatschappij, waardoor mensen gelukkiger zijn in hun leven;
- noemt de Participatiewet, waardoor er minder geld naar de Tomingroep gaat, een verschrikking;
- wil de evaluatie eerder laten komen om voor de mensen uit de doelgroep op te laten komen;
- kan zich verder vinden in de zienswijze.

De PvdA:

- vindt de Tomingroep ontzettend belangrijk, opdat iedereen mee kan doen;
- stelt het gerust dat de wethouder zei dat er tijdens en na de transitie plek is voor iedereen;
- maakt zich wel zorgen over de financiën en raakt daarvan in paniek;
- vraagt extra inzet op het vanuit de gemeente uitspreken van zorg naar het Rijk toe om te zorgen dat er genoeg financiering voor de Tomingroep zal zijn;
- vraagt om een grotere focus op het aanspreken van een grotere groep werkgevers, zodat er een veel bredere inzet is voor de Tomingroep en iedereen die daarvan afhankelijk is.

GroenLinks:

- complimenteert de Tomingroep, die een goede visie heeft op het begeleiden naar werk;
- is van mening dat de gemeente de Tomingroep de ruimte moet geven om de transitie te maken en waar nodig financieel te steunen;
- is benieuwd welke aandachtspunten de VVD wil terugzien in de zienswijze;
- vindt het een aandachtspunt dat mensen voor wie de Tomingroep een eindstation is daar kunnen blijven werken.

BVNL:

- noemt het financiële aspect een zorgenkindje;
- omarmt het initiatief en wil kijken hoe dat mogelijk kan worden; daartoe kan zij een belletje naar Den Haag plegen
- is er groot voorstander van dat iedereen kan werken en gelijk behandeld wordt;
- steunt de zienswijze.

Democraten Hilversum:

- is trots op de Tomingroep, een goede sociale werkvoorziening voor alle Hilversummers die dat nodig hebben;
- ziet dat de transitie en de groei wellicht positief effect hebben op de financiële cijfers;
- vindt de naam van ‘leerwerkbedrijf’ ook beter dan ‘werkleerbedrijf’;
- suggereert de Tomingroep in te zetten op biodiversiteit, natuur en groen en in het kader daarvan een bomencentrum als werkproject te starten;
- kan zich verder vinden in de zienswijze en heeft er vertrouwen in dat het verder goed komt.

Debat

De VVD:

- is blij dat meerdere fracties voorstander zijn van de naam ‘leerwerkbedrijf’;
- hoorde meerderen zeggen dat er ook aandacht moet zijn voor mensen die met een Wajong-uitkering thuis wonen en een partner hebben die geld verdient; ook zij hebben recht om uit te stromen naar werk of naar de Tomingroep; zij kondigt eventueel een amendement aan; de **SP** reageert dat die wijzigingen wel financiële consequenties kunnen hebben;
- complimenteert de Tomingroep eveneens.

Wethouder Wolthers:

- verwijst naar de stukken die vermelden wat de transformatie van de Tomingroep inhoudt en over welke afspraken zijn gemaakt, ook over evaluaties.

Advisering aan de raad

Besloten wordt het voorstel met debat te agenderen voor de raad.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.24 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 8 juni 2022.

De griffier,

De voorzitter,

P.M.H. van Ruitenbeek.

G.M. van den Top.